Oktober 2026

Cirkulær omstilling i værdikæder

- fødevarer og bioressourcer

Vejledning om støtte til værdikædesamarbejder

Ansøgningsrunde - efteråret 2026

Indhold

1. Indledning 4
1.1 Operatørgruppen bag puljerne om cirkulær omstilling i værdikæder 4
1.2 Indkaldelse af ansøgninger om støtte til værdikædesamarbejder indenfor fødevarer og bioressourcer 4
1.3 Øvrige ansøgningsrunder om støtte til værdikædesamarbejder 4
1.4 Indsendelse til rette pulje – en ansøgning skal kun sendes til én pulje 4
2. Kort om puljen om cirkulær omstilling i værdikæder indenfor fødevarer og bioressourcer 5
3. Fokusområde: Cirkulær omstilling i værdikæder 5
3.1 Værdikædens effekter – affaldsreduktion og den afledte CO2e-reduktion 6
4. Støttemulighederne for et værdikædesamarbejde 6
4.1 Krav til værdikæden ved ansøgning om støtte til et værdikædesamarbejde 7
4.2 Støttemulighederne for et værdikædesamarbejde 7
5. Projektpartnere i et værdikædesamarbejde 8
5.1 Definitionen af små og mellemstore virksomheder (SMV) 10
5.2 Uddybning af videninstitutioners aktiviteter 10
5.3 Uddybning af primærproduktion af landbrugsprodukter samt fiskevarer og akvakulturprodukter 11
6. Støtteberettigede aktiviteter i et værdikædesamarbejde 11
7. Støtteberettigede udgifter i et værdikædesamarbejde 12
7.1 Timesatser til fastlæggelse af budgettet 12
8. Behandling af ansøgninger 13
8.1 Legalitets- og kapacitetstjek 13
8.2 Faglig vurdering 13
8.3 Vurderingskriterier, vurderingsskala og tærskler 14
9. Sådan ansøges der om støtte 16
9.1 Ansøgningsmaterialet 16
9.2 Ansøgningsfrist 16
9.3 Projektperioden 16
9.4 Ansøgningsskemaet for støtte til værdikædesamarbejde 16
9.5 Et flowdiagram for ressourcestrømmen i værdikæden 17
9.6 Budgetskema for støtte til værdikædesamarbejde 17
10. Mulighed for tilkøb af projektfacilitering – mere udvikling, mindre administration 17

11. Kort om statsstøtte og støtte under de minimis-forordningerne 18
12. Projektgennemførsel – krav til støttemodtagere under og efter projektets gennemførelse 19
12.1 Obligatorisk kick off møde 19
12.2 Ved et tilsagn om støtte – dokumentationskrav og rapportering 19
12.3 Opgørelse af projektets effekter 19
12.4 Ændringer i værdikæde-projektet 20
12.5 Udbetaling af støtte 20
13. Om tilbagebetaling af støtte 21
14. Klageadgang 21
15. Kontrol og evaluering 21
16. Tavshedspligt 21
17. Spørgsmål 21

1. Indledning

Nu er der igen mulighed for at udvikle cirkulære løsninger sammen med de virksomheder, der indgår i jeres værdikæde.

Måske ser I potentialet i en rest- eller sidestrøm, som ikke skaber værdi i dag. Måske leder I efter nye måder at reducere ressourceforbrug, udvikle nye cirkulære produkter og forretningsmuligheder.

Mange af de største muligheder ligger ikke hos den enkelte virksomhed, men i samarbejdet med andre virksomheder – leverandører, kunder og andre partnere i værdikæden. Når I løser udfordringer sammen, kan I skabe løsninger, som både reducerer affald og ressourceforbrug, og som samtidig åbner for nye forretningsmuligheder.

1.1 Operatørgruppen bag puljerne om cirkulær omstilling i værdikæder

Indsatserne om udvikling af cirkulær økonomi i og på tværs af brancher i programmet Closing Loops bliver nu fulgt op af nye indsatser i tre parallelle puljer:

- Food & Bio Cluster Denmark: Cirkulær omstilling i værdikæder – fødevarer og bioressourcer
- WE BUILD DENMARK: Cirkulær omstilling i værdikæder – bygge- og anlægsbranchen
- Lifestyle and Design Cluster: Cirkulær omstilling i værdikæder – tekstil-, møbel- og livsstilsbranchen

Operatørgruppen bag puljerne er klyngeorganisationerne Food & Bio Cluster Denmark, WE BUILD DENMARK, Lifestyle and Design Cluster, MADE og CLEAN samt Erhvervshus Nordjylland og Erhvervshus Sjælland.

1.2 Indkaldelse af ansøgninger om støtte til værdikædesamarbejder indenfor fødevarer og bioressourcer

Der indkaldes hermed ansøgninger om støtte til værdikædesamarbejder, som skal gennemføres i regi af puljen om cirkulær omstilling i værdikæder indenfor fødevarer og bioressourcer.

Den samlede pulje inkl. medfinansiering fra virksomhederne udgør i alt 63,7 mio. kr. Puljen for nærværende ansøgningsrunde udgør forventelig i størrelsesordenen halvdelen.

1.3 Øvrige ansøgningsrunder om støtte til værdikædesamarbejder

Under puljerne for henholdsvis bygge- og anlægsbranchen samt tekstil-, møbel- og livsstilsbranchen indkaldes der ligeledes ansøgninger om støtte til værdikædesamarbejder.

Ansøgningsrunderne er annonceret på Lån og tilskud | Virksomhedsguiden, hvorfra ansøgningsmateriale også kan tilgås.

1.4 Indsendelse til rette pulje – en ansøgning skal kun sendes til én pulje

Forud for udarbejdelse og indsendelse af ansøgningen skal der tages stilling til, hvilken af de tre puljer ansøgningen hører hjemme i. Dette gøres ud fra følgende principper:

- Når værdikæden er inden for samme branche fx fødevarebranchen, sendes ansøgningen til puljen om cirkulær omstilling i værdikæder indenfor fødevarer og bioressourcer.
- Når en værdikæde går på tværs af brancher, er det branchen for hovedansøgeren og/eller branchen hvor hovedaktiviteten finder sted, som er rettesnoren.

2. Kort om puljen om cirkulær omstilling i værdikæder indenfor fødevarer og bioressourcer

Puljen om cirkulær omstilling i værdikæder indenfor fødevarer og bioressourcer er bevilget af Virksomhedsudvikling Danmark. Puljen er dels finansieret af midler fra EU's Regionalfond samt af nationale midler fra Erhvervsministeriet.

Virksomhedsudvikling Danmark har givet en samlet bevilling på i alt 49,4 mio. kr. heraf udgør EU-regionalfondstilskuddet 31 mio. kr.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Virksomhedsudvikling Danmark

Støtten er udmøntet inden for rammerne af det danske program for Den Europæiske Regionalfond 2021-2027, hvor ansøgninger skal leve op til kravene i prioritet 2 "Grøn omstilling i SMV'er". Formålet med denne indsats er at fremme overgangen til en cirkulær og ressourceeffektiv økonomi.

Omstilling til en mere cirkulær og ressourceeffektiv økonomi er afgørende for at nå klimamålene og bidrage til at nedsætte forbruget af ressourcer. Indsatsen skal bidrage til reduktion af virksomhedernes ressourceforbrug, affaldsmængde og CO_2-ækvivalent (CO_2e) udledning.

Støtten er bevilget til Food & Bio Cluster Denmark, som administrerer den i henhold til gældende lovgivning og tilsagn fra Erhvervsstyrelsen.

Vejledningen om støtteberettigelse 2021-2027 | Udvikling i Danmark beskriver den administrative praksis, herunder hvordan Erhvervsstyrelsen udmønter de EU-regler og de nationale regler, der gælder for projekter under Regionalfonden.

Støtten til de deltagende virksomheder i værdikæderne bliver givet under EU's forordninger for de minimis-støtte.

3. Fokusområde: Cirkulær omstilling i værdikæder

Cirkulær økonomi handler om at nedbringe forbruget af ressourcer og råvarer ved at udnytte dem bedre og bibeholde deres værdi i længere tid. Dette medvirker til, at virksomheder kan mindske deres miljø- og klimapåvirkning samtidig med, at det er økonomisk rentabelt. Centralt for cirkulær omstilling er bl.a. principperne om cirkulært produktdesign og forretningsmodeller, som fremmer genbrug, reparation, genfremstilling, genanvendelse af materialer og længere produktlevetider.

Mens reparation og direkte genbrug af produkter kan betragtes som aktiviteter, der medfører mindst værditab på produkter, skal genanvendelse af materialer betragtes som sidste udvej, hvis andet ikke kan lade sig gøre. Det bemærkes, at ressourcer i denne sammenhæng forstås som materialer, fødevarer, vand eller næringsstoffer.

Ressourcestrøm er lig den konkrete ressource, som projektet skal arbejde med at ændre eller udnytte bedre. Det kan fx være et materiale, produkt, komponent, restprodukt, sidestrøm, biomasse, vand, CO_2, energi eller næringsstoffer, der opstår, anvendes eller flyttes i en proces eller værdikæde.

En nødvendighed for at igangsætte og implementere cirkulære løsninger og forretningsmodeller er dog tværgående samarbejder i værdikæden, da virksomheder er afhængige af ressourceinput fra leverandører og aftag fra kunder. Der er derfor behov for at etablere og styrke cirkulære værdikæder.

Små og mellemstore danske virksomheder (SMV'er) får derfor mulighed for at søge støtte til samarbejde mellem virksomheder i værdikæden med henblik på implementering og skalering af cirkulære tiltag og løsninger indenfor fødevarer og bioressourcer.

Helt konkret sker det igennem støtte til værdikædesamarbejder, som har til formål at udvikle, implementere og skalere cirkulære tiltag, modeller og metoder. I et værdikædesamarbejde er det hensigten, at hele værdikæden er samlet om at udvikle et nyt cirkulært tiltag.

Der gives ikke støtte til projekter, som alene omfatter støtte til en enkel virksomhed.

3.1 Værdikædens effekter – affaldsreduktion og den afledte CO_2e-reduktion

Værdikæden skal skabe en dokumenterbar ændring i forhold til den nuværende situation, fx gennem affaldsforebyggelse, genbrug, levetidsforlængelse, materialegenanvendelse, ressourceoptimering eller substitution af jomfruelige ressourcer. Effekten skal være knyttet til de aktiviteter, strømme og virksomheder, som projektet faktisk påvirker, og kun den nye mer-effekt kan medregnes.

For at opnå støtte fra puljen skal det i ansøgningen således beskrives, hvordan det forventes, at projektets aktiviteter samt leverancer og resultater kan bidrage til at skabe konkrete effekter med hensyn til affaldsreduktion og den afledte CO_2e-reduktion i Danmark.

Projekter skal derfor i ansøgningen beskrive en baseline, projektscenarie, relevante ressource- og materialestrømme og værdikædepartnernes roller.

Ved modtagelse af et tilsagn skal der indledningsvist ved brug af værktøjet Klimakompasset, som er udviklet af Erhvervsstyrelsen, beregnes en baseline. Tilsvarende er der ved projektets afslutning et krav om beregninger af projektets effekter.

Læs mere herom i Vejledning for metode til affalds-/ressourcebeskrivelse og effektopgørelse.

Vejledningen giver ansøgende og deltagende virksomheder en praktisk ramme for at beskrive affalds- og ressourcestrømme i et værdikædeprojekt og for at opgøre klimaeffekt på tværs af en værdikæde.

4. Støttemulighederne for et værdikædesamarbejde

Værdikædesamarbejder har til formål at udvikle, implementere og skalere cirkulære tiltag, modeller og metoder. I et værdikædesamarbejde er det hensigten, at hele værdikæden er samlet om at udvikle et nyt cirkulært tiltag. Fokus er at nedbringe anvendelsen af ressourcer samt CO_2e-reduktion i Danmark. Læs mere om støtteberettigede aktiviteter i afsnit 6.

4.1 Krav til værdikæden ved ansøgning om støtte til et værdikædesamarbejde

- Der skal indgå minimum to økonomiske partnere i projektet.
- Hovedansøgeren (økonomisk partner 1) skal være en SMV.
- Der kan indgå flere øvrige partnere i en værdikæde, herunder videninstitutioner, GTS-institutter og rådgivere.
- Alle partnere, der er økonomiske partnere i projektet, skal skrives ind i budgettet. Partnere, der ikke afholder udgifter, kan ikke medfinansiere eller modtage støtte i projektet.
- Alle økonomiske partnere i projektet skal have etableret dansk CVR-nummer. Grønlandske og færøske virksomheder kan ikke deltage.
- Personer, der skal arbejde på projektet, skal være ansat i virksomheden / ejere af virksomheden jf. CVR-nummeret og på det i ansøgningen oplyste P-nummer.
- Ved ansøgningstidspunktet skal alle økonomiske partnere være oplyst i ansøgningen med en navngivet kontaktperson.

4.2 Støttemulighederne for et værdikædesamarbejde

- Der kan søges op til 4.000.000 kr. i totalbudget heraf 60% i støtte.
- Videninstitutioner og GTS kan modtage op til 100% i støtte, hvis de øvrige partnere medfinansierer tilstrækkeligt med timer i projektet.
- Deltager der fx 3 SMV'er og et GTS-institut, kan der maksimalt søges 4.000.000 kr. i samlet budget og en støtte samlet set på 2.400.000 kr. svarende til 60% af totalbudgettet.
- Hver økonomisk partner skal minimum have 10% af budgettet samt 10% i støtte.
- Der kan anvendes forskellige støtteprocentsatser for de medvirkende økonomiske partnere.
- Projektperioden for et værdisamarbejde skal afsluttes senest 31. oktober 2028.
- Der skal fastlægges et realistisk budget for projektperioden.
- Støtten til de deltagende virksomheder ydes i henhold til de minimis-forordningerne. Læs mere herom i afsnit 11.

Ved ansøgningstidspunktet *skal* ovenstående være opfyldt og udfyldt i ansøgningen. Hvis ikke dette er opfyldt, vil ansøgningen blive indstillet til afslag.

Læs mere om de støtteberettigede aktiviteter og udgifter i afsnit 6 og 7.

5. Projektpartnere i et værdikædesamarbejde

Puljen er målrettet virksomheder, der ønsker at arbejde med en cirkulær værdikæde.

Følgende kan deltage i projektsamarbejdet:

SMV - små og mellemstore virksomheder	Hovedansøgeren (økonomisk partner 1) skal være en SMV. Se afsnit 5.1 for definitionen af en SMV. Støtten bliver bevilget under EU's forordninger for de minimis-støtte. Virksomheden skal således udfylde, underskrive og datere en "Erklæring om de minimis-støtte". Læs mere om statsstøtte og støtte under de minimis-forordningerne i afsnit 11. Kan virksomheden ikke underskrive en de minimis-erklæring, kan de øvrige deltagende økonomiske partnere vælge at anvende deres 40% overhead til at indkøbe virksomheden, hvis de finder dette relevant. Læs mere om overhead i afsnit 7.
Store Virksomheder	Store virksomheder kan deltage som en økonomisk partner i et værdikædesamarbejde. Formålet med store virksomheders deltagelse skal være at styrke SMV'ernes innovationskapacitet fx ved at få adgang til værdifuld viden eller test af løsninger. Støtten bliver bevilget under EU's forordninger for de minimis-støtte. De økonomiske partnere skal således udfylde, underskrive og datere en "Erklæring om de minimis-støtte". Der henvises til afsnittet om de minimis-støtte for mere information. Kan store virksomheder ikke underskrive en de minimis-erklæring, kan de deltage som testfacilitet, vidensleverandør eller problemholder uden støtte, og de må således ikke modtage en kommerciel gevinst herunder tilskud eller rabat. De skal således ikke angives i budgettet og tæller ikke som en af de minimum to økonomiske partnere. De deltagende økonomiske partnere kan vælge at anvende deres 40% overhead til at indkøbe virksomheden som ekstern leverandør, hvis de finder dette relevant. Læs mere om overhead i afsnit 7.
Virksomheder (SMV'er) fra primærsektoren	Virksomheder fra primærsektoren kan deltage i et samarbejde, hvis projektet involverer samarbejde mellem disse virksomheder og virksomheder fra andre sektorer. Primærsektoren kan ikke alene være fokus for indsatsen, og virksomheder fra primærsektoren kan ikke være eneste målgruppe for indsatserne. Primærsektordeltagelse kan fx være relevant ved udvikling af nye løsninger til landbruget, eller hvor primærproduktion leverer input til udvikling af

	nye løsninger. Der er særlige de minimis-regler for primærsektoren. Der henvises til afsnittet om statsstøtte og de minimis-støtte for mere information.
Videninstitution (VI) og GTS	Videninstitution eller GTS-institut kan medvirke som økonomiske partnere i et samarbejde. Formålet med deres deltagelse er at højne innovationsgraden og styrke værdikædens viden og innovationskapacitet. Videninstitutioner og GTS-institutter kan modtage op til 100% i støtte, hvis de øvrige partnere medfinansierer tilstrækkeligt med timer i projektet. Videninstitutioner og GTS-institutter skal sikre, at deres deltagelse ikke udgør statsstøtte, jf. Rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation (2014/C 198/01). Videninstitutioner og GTS-institutter skal således udfylde og indsende erklæring om ikke-statsstøtte. Se uddybende information i afsnit 5.1.
Rådgivere	Private rådgivere kan indgå i projektet som økonomiske partnere. Rådgivere skal indgå i samarbejde og videndeling undervejs i projektet, og kan ikke alene bidrage med en særskilt konsulentopgave. Dog skal rådgivere være opmærksomme på, at der ikke kan udbetales konsulenthonorar, men at støtten fra puljen er baseret på en standard timesats. Støtten til rådgivere udgør statsstøtte og bliver givet under EU's forordninger for de minimis-støtte. Der henvises til afsnittet om de minimis-støtte for mere information. Alternativt kan de deltagende økonomiske partnere vælge at anvende deres 40% overhead til at indkøbe rådgivere, hvis de finder dette relevant. Læs mere om overhead i afsnit 7.
Allerede offentlig støtte fra anden side under de minimis-støtte reglerne	Det er muligt at modtage op til 300.000 EUR i støtte over en periode på tre år. Økonomiske partere skal derfor være opmærksomme på at medtælle tidligere støtte fra andre projekter, så de samlet set ikke modtager for meget. Der henvises til afsnit 11 om de minimis-støtte for mere information. Virksomheden skal også være opmærksom på, om de kan levere tilstrækkeligt med timer til flere projekter. Virksomheden skal i øvrigt sikre behørig dokumentation for, at støtten mellem projekterne adskilles. Det kan blandt andet sikres ved, at der ikke er overlap mellem medarbejderne, som arbejder på projekterne.

5.1 Definitionen af små og mellemstore virksomheder (SMV)

Små og mellemstore virksomheder er virksomheder, som:

- beskæftiger under 250 personer og
- har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR og/eller
- har en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR.

Ejer-og koncernstruktur har dog også betydning, fordi forbindelse mellem to eller flere virksomheder kan betyde, at de tilsammen kan have samme muligheder som store virksomheder, når det gælder adgang til kapital mv. Det betyder, at de ikke kan modtage støtte efter reglerne for små og mellemstore virksomheder, men betragtes som en stor virksomhed.

Ovennævnt definition af en SMV fremgår af bilag 1 om definition af SMV i KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) Nr. 651/2014 - af 17. juni 2014 - om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108.

5.2 Uddybning af videninstitutioners aktiviteter

Det er en forudsætning, at videninstitutionernes, herunder GTS-institutters, aktiviteter i projektet er af ikke-økonomisk karakter.

Det er ved denne vurdering lagt til grund, at:

- Videninstitutionerne i hele projektets levetid opfylder definitionen på en "forsknings- og videnformidlingsinstitution", jf. pkt. 16, litra (cc) i Rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation (FUI-rammebestemmelser).
- Videninstitutionernes aktiviteter udelukkende er forankret i dens primære aktiviteter, jf. pkt. 19-21 i rammebestemmelserne, dvs.:
    - Uddannelse med henblik på flere og bedre kvalificerede menneskelige ressourcer.
    - Uafhængig forskning og udvikling med henblik på at opnå mere viden og bedre forståelse, herunder forsknings- og udviklingssamarbejde, hvor forskningsinstitutionen eller forskningsinfrastrukturen deltager i reelt samarbejde, jf. nedenfor.
    - Bred formidling af forskningsresultater på et ikke-ekskluderende og ikke-diskriminerende grundlag, fx. gennem undervisning, databaser med fri tilgængelighed, fri publikation eller fri software.
- eller i videninstitutionens videnoverførselsaktiviteter, hvor de udføres enten af forskningsinstitutionen eller forskningsinfrastrukturen, herunder deres afdelinger eller datterselskaber, eller i samarbejde med eller for en sådan enhed, og hvor alle fortjenester fra disse aktiviteter geninvesteres i forskningsinstitutionens eller forskningsinfrastrukturens primære aktiviteter.
- Videninstitutionerne fører adskilte regnskaber mellem ikke-økonomiske og eventuelle økonomiske aktiviteter, medmindre der er tale om, at de økonomiske aktiviteter har accessorisk karakter, jf. pkt. 21 i rammebestemmelserne. Det er en forudsætning, at ovenstående er opfyldt, for at videninstitutionernes udgifter kan medtages i projektregnskabet og finansieres med de aftalte satser.

5.3 Uddybning af primærproduktion af landbrugsprodukter samt fiskevarer og akvakulturprodukter

Primærproduktion af landbrugsprodukter inkluderer, men er ikke begrænset til skovbrug, landbrug, dyreopdræt, gartneri, insektproduktion og anden arealforvaltning som defineret i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde bilag 1.

Primærproduktion af fiskevarer og akvakulturprodukter inkluderer alle aktiviteter i forbindelse med fiskeri, opdræt eller dyrkning af akvatiske organismer, og inkluderer, men er ikke begrænset til fisk, krebs-, skal- og bløddyr, fiskeaffald samt tang og andre alger.

Virksomheder, der alene er leverandører eller aftagere af produkter til eller fra sektorerne, er ikke omfattet af de særlige de mimimis-ordninger vedrørende primærproduktion indenfor landbrug og fiskeri og akvakultur.

6. Støtteberettigede aktiviteter i et værdikædesamarbejde

Værdikædesamarbejder har til formål at udvikle, implementere og skalere cirkulære tiltag, modeller og metoder. I et værdikædesamarbejde er det hensigten, at hele værdikæden er samlet om at udvikle et nyt cirkulært tiltag.

Fokus er at nedbringe anvendelsen af ressourcer via recycling og upcycling af ressourcer med stor volumen (tonnage) og besparelser i CO_2e. Herunder særligt problematiske reststrømme, der skaber betydelige miljøproblemer eller indeholder særligt knappe ressourcer, hvor en cirkulær værdikæde vil kunne understøtte forsyningssikkerhed.

Projektet skal således fokusere på udvikling, implementering og skalering af nye koncepter, prototyper, løsninger eller produkter indenfor følgende:

- Analyse og afklaringsfase med henblik på at teste om projektets idé kan udvikles, herunder research og vidensopbygning.
- Udviklingsfase med henblik på at udvikle første prototype for nye produkter eller løsninger, herunder forsøg og analyse.
- Testfase, hvor konceptet testes/afprøves blandt en relevant målgruppe (fx brugere, kunder, medarbejdere) og/eller dueligheds-/sikkerhedstest.
- Implementering og skalering med henblik på at nedbringe CO_2e-udledninger og affaldstonnage.

Timerne skal anvendes til projektrelevante aktiviteter og alene aktiviteter, der er beskrevet i ansøgningen.

Den daglige drift af virksomheden eller sædvanlige udgifter er ikke projektrelevante aktiviteter. Dette omfatter fx almindelig produktion, ordinære løbende anskaffelser, vedligehold, ansættelsessamtaler, bestyrelsesbetjening, administration, salg, markedsføring, logistik, website mm.

7. Støtteberettigede udgifter i et værdikædesamarbejde

Projektets budget skal baseres på det antal timer, hver økonomisk partner forventer at skulle bruge i projektet på de pågældende aktiviteter.

Det er kun muligt at medtage timer på medarbejdere, som er ansat (aflønnet) eller ejere (mere end 25% ejerskab som reelle ejere jf. CVR-registeret) i den virksomhed, som har fået bevillingen.

Personer, der skal arbejde på projektet, skal således være ejer/ansat i virksomheden jf. CVR-nummeret og på det oplyste P-nummer. Erhvervsstyrelsen fører kontrol af ansættelsesforhold på alle de medarbejdere, der er registreret timer på. Det er derfor vigtigt at have styr på det, inden der registreres timer.

I forbindelse med udarbejdelse af budgettet i ansøgningen, beregnes automatisk et overhead på 40% på baggrund af forventede timeudgifter per virksomhed og for videninstitutioner (VI). For GTS-institutter er overheaden indregnet i deres GTS-sats. Et eksempel på beregningen kan ses i aktivitets- og budgetskemaet i fanebladet med eksempel på udfyldelse af skemaet.

Overhead gives til dækning af alle øvrige udgifter i projektet, såsom indkøb af materialer, bistand fra rådgivere, certificeringer samt investeringer i udstyr og maskiner. Overhead skal ikke dokumenteres, men alle køb skal ske på markedsmæssige vilkår (overholdelse af forsvarlig økonomisk forvaltning og sparsommelighed).

Jævnfør budgetskemaet vil partnernes ”Total budget” være ”Lønbudget” + ”Beregnet overhead, 40% ”. Overhead vil derfor altid svare til 40% af det realiserede forbrug. Partneres udbetalte støtte, dvs. ”Støtte”, vil være partnernes ”Total budget” ganget med partneres "Støttesats i pct.”, som er max. 60%. Overhead udbetales løbende sammen med støtten for de indrapporterede udgifter, og vil derfor altid svare til 40% af det realiserede forbrug.

Hvis partnerne når dertil, at den udviklede cirkulære løsning på baggrund af projektet, skaber indtægter fra salg eller lignende indenfor projektperioden, skal disse fratrækkes i budgettet/regnskabet. Dette har således en indvirkning på projektøkonomien.

7.1 Timesatser til fastlæggelse af budgettet

Timer på standardsats
For medarbejdere/ejere, der skal arbejde og dermed anvende timer på projektet, anvendes en standardsats på 406 kr. pr. time (2026 niveau). Satsen reguleres årligt med pris- og lønudviklingen.

Der er to muligheder for at dokumentere afholdte timer:

- Anvendelse af fast procentsats for antal timer pr. måned (allokeringskontrakt)
- Timeopgørelse pr. måned

Antal timer på projekter
Der kan maksimalt medtages 160,33 timer pr. måned pr. medarbejder/ejer svarende til en fuldtidsstilling.

Vær opmærksom på, at reglen om maksimalt 160,33 timer gælder på tværs af projekter, som medarbejdere/ejere modtager støtte til fra andre indsatser under EU Regionalfondsreglerne, fx Beyond Beta og Biosolutions Zealand.

Særlig sats for projektmedarbejdere hos Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS-institutter)
Uddannelses- og Forskningsstyrelsen fastlægger årligt en overheadtakst for det enkelte GTS-institut, som timelønnen beregnes på baggrund af. Satsen for 2026 vil være gældende for hele projektperioden.

8. Behandling af ansøgninger

Ansøgninger om støtte til et værdikædesamarbejde vurderes af et uvildigt bevillingspanel bestående af 3-5 personer med faglig indsigt inden for branchen og for forretningsaspektet for virksomhederne.

Alle ansøgninger behandles fortroligt.

Det tilstræbes, at alle ansøgere får svar ultimo primo februar 2027.

8.1 Legalitets- og kapacitetstjek

Forud for den faglige vurdering af ansøgningerne gennemføres et såkaldt legalitets- og kapacitetstjek. I forbindelse med et legalitets- og kapacitetstjek vil det være muligt, at der skal indhentes supplerende oplysninger. Derudover kan der være ansøgninger, som vil få et administrativt afslag, da de ikke lever op til formalia.

Et legalitetstjek består af en screening af, hvorvidt støtten kan ydes i henhold til støttemulighederne jf. afsnit 4, herunder om støtten kan ydes lovligt i henhold til de minimis-forordningerne.

I kapacitetstjekket kontrolleres:

- Budgettets størrelse og støtteintensitet jf. støttemulighederne
- Deltagernes økonomiske kapacitet, herunder om deltagerne er kriseramte
- Om hovedansøger er en SMV, jf. EU's SMV-definition.

Kapacitetstjekket indeholder derudover et regnskabstjek af de økonomiske partnerne, hvor ansøgernes regnskaber for de seneste år, i det omfang de er tilgængelige, gennemgås. Dertil en vurdering af, om der er tilstrækkelige ressourcer i virksomheden til at udføre de beskrevne projektaktiviteter.

8.2 Faglig vurdering

Ansøgninger vurderes samlet ud fra fire kriterier:

1. Effektskabelse
2. Værdikædens kvalitet
3. Realiserbarhed
4. Implementering

Kriterierne er nærmere beskrevet i tabellen nedenfor.

Det er en forudsætning for at komme i betragtning til støtte, at ansøgningen forholder sig konkret og dokumenteret til alle kriterier. De fire kriterier vægter ligeligt.

Alle ansøgere får direkte besked om hhv. tilsagn om støtte, afslag om støtte eller delvist tilsagn om støtte i tilfælde af, at ansøgningen ikke opnår fuldt tilsagn.

Sammen med fremsendelse af tilsagn om støtte gives der information om den videre proces. Der vil samtidig blive indkaldt til et obligatorisk online kick-off møde.

8.3 Vurderingskriterier, vurderingsskala og tærskler

Vurderingskriterier	
1.	**Effektskabelse** Ansøgningen skal tydeligt dokumentere den forventede klima- og ressourceeffekt. • Kvantificeret reduktion i tonnage (tons) og CO_2 (tons CO_2e) • Tydelig beskrivelse af baseline • Dokumenterede mellemregninger og forudsætninger • En sammenhængende effektkæde
2.	**Værdikædens kvalitet** Ansøgningen skal redegøre for værdikædens struktur, samarbejde og løsning: • Tydelig beskrivelse af værdikæden og ressource flow • Relevante værdikædepartnere med de nødvendige kompetencer • Dokumenteret aftager eller konkret markedsinteresse • Beskrivelse af hvordan projektet skaber cirkulær værdi • Hvordan det tilstræbes, at projektet rykker ressourcer opad i affaldshierarkiet
3.	**Realiserbarhed** Projektet skal være realistisk og gennemførligt inden for den angivne periode. • En konkret aktivitetsplan • Et realistisk budget • Identificerede risici og plan for håndtering af disse
4.	**Implementering og skalering** Ansøgningen skal beskrive, hvordan løsningen implementeres i projektet og videreføres. • Plan for implementering i praksis efter udviklingsfasen • Potentiale for skalering • I hvilken grad værdikæden kan understøtte sig selv økonomisk efter projektperioden

Vurderingsskala		
Score	**Betegnelse**	**Beskrivelse**
1	Utilstrækkelig	Kriteriet er ikke eller kun meget begrænset opfyldt. Beskrivelsen er mangelfuld eller uklar, og der mangler centrale oplysninger eller dokumentation.
2	Begrænset	Kriteriet er opfyldt, men beskrivelsen er delvis eller utilstrækkeligt underbygget. Der er væsentlige mangler i dokumentation, analyse eller sammenhæng.
3	Acceptabel	Få mangler: Beskrivelsen er relevant og forståelig, men mangler dybde, detaljer eller stærk dokumentation.
4	Godt	Kriteriet er klart opfyldt og sammenhængende beskrevet. De centrale elementer er dækket, og løsningen fremstår realistisk og relevant.
5	Meget godt	Kriteriet er klart opfyldt samt velargumenteret og solidt dokumenteret. Sammenhæng, realisme og forventet resultat fremstår tydeligt.
6	Fremragende	Kriteriet er særdeles klart opfyldt, detaljeret og overbevisende dokumenteret. Dokumentation, analyser og argumentation er stærke og konsistente.

Tærskler for vurdering – En ansøgning kan kun komme i betragtning, hvis følgende betingelser er opfyldt		
	Krav	**Tærskel**
1	Minimumscore pr. kriterie	3
2	Maksimalt ét kriterie med en score på	3
3	En samlet gennemsnitlig score på minimum	4

9. Sådan ansøges der om støtte

9.1 Ansøgningsmaterialet

- Vejledning om støtte til værdikædesamarbejder.
- Q & A - korte svar på spørgsmål
- Vejledning om affalds- og ressourcebeskrivelse samt effektberegning i Klimakompasset
- Ansøgningsskema – udfyldes direkte på ansøgningsplatformen – links tilgås fra virksomheds-guiden.dk
- Vejledning til udfyldelse af ansøgningen findes via linket her: vejledning til ansøgning.
- Flowdiagram, som viser ressourcestrømmen i værdikæden
- Budgetskema – udfyldes og uploades i Excel-version
- De minimis-erklæring for hver medvirkende virksomhed – underskrives og uploades
- Erklæring om ikke-økonomisk aktivitet, for hver medvirkende videninstitution og/eller GTS-institut – underskrives og uploades

Adgang til alle dokumenter fås via ansøgningsplatformen, hvor skabeloner kan downloades.

Underskrift og dato på erklæringer **SKAL** skrives i hånden eller via digital underskrift, der er MitID-verificeret**.**

9.2 Ansøgningsfrist

Ansøgningsskemaet samt de øvrige dokumenter skal indsendes senest kl. 12 på dagen for ansøgningsfristen. Ansøgningsfristen fremgår af annonceringen på Virksomhedsguiden.

Når ansøgningen er indsendt, udsendes en kvittering for modtagelsen.

9.3 Projektperioden

Projektperioden for et værdikædesamarbejde kan forløbe til og med oktober 2028.

Projektperioden vil fremgå af kontrakten for samarbejdsprojektet. Bevilgede projekter kan begynde, når alle de økonomiske partnere har underskrevet kontrakten.

9.4 Ansøgningsskemaet for støtte til værdikædesamarbejde

Værdikædesamarbejder skal skabe en dokumenterbar ændring i forhold til den nuværende situation, fx gennem affaldsforebyggelse, genbrug, levetidsforlængelse, materialegenanvendelse, ressourceoptimering eller substitution af jomfruelige ressourcer. Effekten skal være knyttet til de aktiviteter, strømme og virksomheder, som projektet faktisk påvirker, og kun den nye mer-effekt kan medregnes.

For at opnå støtte fra puljen skal det i ansøgningen således beskrives, hvordan det forventes, at projektets aktiviteter samt leverancer og resultater kan bidrage til at skabe konkrete effekter med hensyn til affaldsreduktion og den afledte CO_2e-reduktion i Danmark.

Projekter skal derfor i ansøgningen beskrive en baseline, projektscenarie, relevante ressource- og materialestrømme og værdikædepartnernes roller. Beskrivelsen af ressourcestrømmen skal ledsages af et flowdiagram, jf. afsnit 9.5.

Beskrivelsen af projektets aktiviteter, og hvordan partnerne vil samarbejde om at afklare udfordringen,

kan med fordel beskrives i arbejdspakker og perioder, som gengives ved opstillingen af projektets budget jf. budgetskemaet.

Ved modtagelse af et tilsagn skal der indledningsvist ved brug af værktøjet Klimakompasset, som er udviklet af Erhvervsstyrelsen, beregnes en baseline. Tilsvarende er der ved projektets afslutning et krav om beregninger af projektets effekter.

9.5 Et flowdiagram for ressourcestrømmen i værdikæden

Værdikædens ressourcestrøm skal vises i to simple flowdiagrammer. Visualisér først baseline, dvs. hvad der sker med strømmen i dag, og derefter den cirkulære løsning, dvs. hvordan projektet forventes at ændre strømmen.

Diagrammerne skal give et hurtigt overblik over de vigtigste trin i værdikæden, hvordan strømmen håndteres, hvilke værdikædepartnere der indgår i de enkelte trin, og hvor den forventede ressource- og klimaeffekt opstår. Formålet er at gøre det nemt at forstå forskellen mellem situationen i dag og den løsning, projektet vil udvikle.

Et flowdiagram kan fx opbygges som en række bokse og pile, der viser strømmen gennem værdikæden. Formatet er frit. Det er således muligt at bruge den udviklede skabelon, lave et simpelt flowdiagram eller tegne processen i hånden. Det vigtigste er, at det tydeligt fremgår, hvor ressourcen opstår, hvordan den bevæger sig gennem værdikæden, hvilke partnere der indgår, og hvor projektet skaber en ændring.

Læs mere herom i Vejledning for metode til affalds-/ressourcebeskrivelse og effektopgørelse.

Vejledningen giver ansøgende og deltagende virksomheder en praktisk ramme for at beskrive affalds- og ressourcestrømme i et værdikædeprojekt og for at opgøre klimaeffekt på tværs af en værdikæde.

9.6 Budgetskema for støtte til værdikædesamarbejde

I budgetskemaet skal følgende beskrives:

- Perioden for aktiviteter / arbejdspakker: Her angives perioden samt arbejdspakkernes titel / nøgleord for aktiviteterne jf. den egentlige projektbeskrivelse i ansøgningsskemaet.
- Budgettet fordelt pr. økonomisk partner: Hver partner skal skrives ind i budgettet og tildeles budget på forskellige aktiviteter / arbejdspakker.

I Excel-filen er der indsat en vejledende tekst for udfyldelse samt et eksempel på et udfyldt budget, dog kun taldelen. De øvrige felter skal selvfølgelig også udfyldes i den indsendte ansøgning.

10. Mulighed for tilkøb af projektfacilitering – mere udvikling, mindre administration

Operatørgruppen ønsker at understøtte projekter og sikre, at værdikæder kommer i mål, og vi prioriterer et tæt samarbejde med projektets partnere for at medvirke til et godt projektforløb.

Vi tilbyder derfor ansøgere til cirkulær omstilling i værdikæder at tilkøbe en projektfacilitering, hvor projektpartnerne får tilknyttet en fast projektfacilitator, løbende faglig sparring og vejledning, samt

mulighed for at deltage i relevante arrangementer og møde andre partnere fra værdikæde-tjek og værdikædesamarbejder. Med projektfacilitering får jeres projekt et stærkt fundament fra start til slut.

11. Kort om statsstøtte og støtte under de minimis-forordningerne

Statsstøtte er, når en virksomhed modtager offentlige midler til aktiviteter, der gør, at denne får en bedre position på markedet end de virksomheder, der ikke modtager støtte.

EU-Kommissionen har sat en beløbsgrænse for, hvor meget en virksomhed kan modtage, før støtten kan betragtes som konkurrenceforvridende. Reglerne fremgår af de såkaldte de minimis-forordninger.

Midlerne i puljen er bevilget til Food & Bio Cluster Denmark af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og er en del af Virksomhedsudvikling Danmark. Midlerne er som tidligere beskrevet i vejledningen finansieret af offentlige midler.

Virksomheder kan i henhold til den generelle de minimis-forordning maksimalt opnå 300.000 EUR i støtte over en periode på tre år. Perioden er løbende og følger således ikke de enkelte virksomheders regnskabsår, men blot altid de foregående tre år. Det vil fx sige, at hvis en virksomhed får 300.000 EUR i de minimis-støtte, og tilsagnsdatoen er 2. januar 2027, kan virksomheden først få de minimis-støtte igen 2. januar 2030.

I forhold til anvendelsesområdet for den generelle de minimis-forordning er det vigtigt at bemærke, at fiskeri- og akvakultursektoren og landbrugssektoren er underlagt særskilte de minimis-regler:

- Reglerne om de minimis-støtte inden for landbrugssektoren (primærsektoren) indebærer, at en virksomhed over en periode på 3 regnskabsår kan modtage op til 50.000 EUR i de minimis-støtte.
- Reglerne om de minimis-støtte inden for fiskeri- og akvakultursektoren indebærer, at en virksomhed over en periode på 3 regnskabsår kan modtage op til 30.000 EUR i de minimis-støtte.

De deltagende virksomheder skal derfor medsende en de minimis-erklæring, hvor virksomhederne skal erklære, om de tidligere har modtaget de minimis-støtte. De minimis-støtte skal medtages fra det tidspunkt, hvor virksomheden har opnået ret til at modtage støtten, det vil sige en bevillingsdato, uanset om udbetalingen først sker senere.

Det er støttemodtagerens ansvar at sikre, at samlet de minimis-støtte fra forskellige ordninger ikke overstiger loftet.

Vær opmærksom på at de minimis-støtteloftet skal beregnes på koncernniveau, da koncernforbundne virksomheder betragtes som én virksomhed.

Når de minimis-erklæringen udfyldes, så vær opmærksom på følgende:

- Alle oplysninger på side 1 skal angives.
- Udfyld Virksomhedsnavn, CVR- samt P-nummer.
- Alle felter på side 2 skal angives.
- Jeg/vi erklærer: at have modtaget tilsagn indenfor de seneste tre år om i alt: Her skrives det samlede beløb, virksomheden har fået bevilget inden for de pågældende tre år. Beløb, som der søges om støtte om, skal ikke medregnes. Det er bevillingsdato, som skal angives, og ikke udbetalingsdato.

- Nedenfor oplyses, under hvilke projekter virksomheden har modtaget støtten. Hvis virksomheden har modtaget støtte fra flere end to projekter, så vedlæg et bilag med alle oplysninger.
- Husk at udfylde felterne med et "0", hvis der ikke hidtil er modtaget de minimis-støtte.
- Underskrift og dato **SKAL skrives i hånden eller via digital underskrift der er MitID-verificeret.**

Der skal udfyldes én erklæring for hver virksomhed.

12. Projektgennemførsel – krav til støttemodtagere under og efter projektets gennemførelse

12.1 Obligatorisk kick off møde

Alle projektdeltagere skal deltage i et obligatorisk kick off møde (online), hvor rammer og regler for deltagelse gennemgås, herunder om tidsregistrering, rapporteringskrav, adgang og anvendelse af FBCD Admin til overblik over økonomien, projektændringer mm.

12.2 Ved et tilsagn om støtte – dokumentationskrav og rapportering

Når projektet er bevilget, vil alle projektpartnere blive informeret. Samtidig vil partnerne modtage en oversigt med den nødvendige projektdokumentation, som skal indsendes.

Der skal indsendes kontaktoplysninger på de tegningsberettigede for de økonomiske partnere i projektet. En tegningsberettiget er den eller de personer, der kan indgå bindende aftaler på en juridisk persons vegne. På baggrund heraf udsender Food & Bio Cluster Denmark projektkontrakten til de tegningsberettigede til digital underskrift. Når alle partnere har underskrevet deres projektkontrakter, kan projektet begynde.

Der skal derudover indsendes informationer for de medarbejdere, som skal arbejde på projektet. På baggrund heraf får medarbejdere et login til rapporteringssystemet FBCD Admin.

Der skal løbende indrapporteres anvendte timer.

Derudover skal der undervejs i projekt indsendes faglige rapporter og en slutrapport ved projektets afslutning. De faglige rapporter skal indsendes pr. 10. august og pr. 10. februar. Den faglige slutrapport skal indsendes senest 10 dage efter projektets afslutning. Det er hovedansøger, som har det overordnede ansvar for rapporteringen. Food & Bio Cluster Denmark leverer den nødvendige skabelon til slutrapporten.

Da projektet er medfinansieret af Virksomhedsudvikling Danmark og EU's Regionalfond, påhviler det Food & Bio Cluster Denmark som tilsagnshaver for puljen at kunne opgøre og dokumentere timeforbrug og resultaterne af projektet. De deltagende virksomheder skal i den forbindelse være indforstået med at skulle indsende al nødvendig dokumentation, og at dokumentation kan videregives til bevillingsgiver, dennes bemyndigede og revisor.

12.3 Opgørelse af projektets effekter

I ansøgningen om støtte er det beskrevet, hvordan det forventes, at projektets aktiviteter samt leverancer og resultater kan bidrage til at skabe konkrete effekter med hensyn til affaldsreduktion og den afledte CO_2e-reduktion i Danmark.

Ved modtagelse af et tilsagn skal der indledningsvist ved brug af værktøjet Klimakompasset, som er udviklet af Erhvervsstyrelsen, beregnes en baseline. Tilsvarende er der ved projektets afslutning et krav om beregninger af projektets effekter.

Læs mere herom i Vejledning for metode til affalds-/ressourcebeskrivelse og effektopgørelse.

Vejledningen giver ansøgende virksomheder en praktisk ramme for at beskrive affalds- og ressourcestrømme i et værdikædeprojekt og for at opgøre klimaeffekt på tværs af en værdikæde.

12.4 Ændringer i værdikæde-projektet

Det er vigtigt at være opmærksom på, om projektet forløber som det skal, eller om der er behov for at søge om at ændre projektet undervejs i projektperioden. Hvis der skal foretages ændringer, skal hovedansøger udfylde og indsende en ændringsanmodning med beskrivelse af ønskede ændringer samt eventuelle konsekvenser for de forventede projekteffekter.

Ændringsanmodningen skal godkendes af Food & Bio Cluster Denmark, før de kan træde i kraft. Food & Bio Cluster Denmark leverer den nødvendige skabelon til ændringsansøgninger.

Der kan være behov for følgende typer af ændringer:

- Ændring af projektindholdet
- Ændring i budgetterne – omprioritering af budgetter og bevilling mellem de økonomiske partnere
- Forsinkelser i projektafviklingen/behov for forlængelse af projektperiode
- Overdragelse af bevilling til anden økonomisk partner

Tilsagnsbeløbet kan ikke forhøjes i forbindelse med ændring af projektet.

12.5 Udbetaling af støtte

Støtte udbetales på baggrund af afholdte og betalte timer.

Udbetalingen af støtten til hver økonomisk partner er afhængig af, at alle partnere bidrager og registrerer deres forbrugte timer, enten i form af timeregistreringer månedsvis eller ved anvendelse af allokeringskontrakt.

Det er kun muligt at medtage timer på medarbejdere, som er ansat (aflønnet) eller ejer (mere end 25% ejerskab) i den virksomhed, som har fået bevillingen. Der vil løbende blive taget stikprøver på ansættelsesforhold.

Afholdte projekttimer skal senest indrapporteres til FBCD Admin jf. nedenstående oversigt.

Lønomkostninger afholdt	Afrapporteret i FBCD Admin senest	Forventelig udbetaling
Februar til og med juli	10. august	29. november
August til og med januar	10. februar	29. maj

Når udbetalingen er klar, vil hver projektpartner modtage en anmodning fra Food & Bio Cluster Denmark om at fremsende en faktura uden moms på den støtte, hver projektpartner skal have udbetalt.

Fakturaen skal derfor udfyldes på baggrund af de informationer, der angives i anmodningen fra Food & Bio Cluster Denmark.

13. Om tilbagebetaling af støtte

Støtte kan bortfalde helt eller delvist, og udbetalte midler kan kræves tilbagebetalt eventuelt med tillæg af renter, hvis det konstateres at:

- Projektet ikke gennemføres i overensstemmelse med de forud godkendte planer og betingelser
- De gældende regler ikke overholdes, eller
- Forudsætningerne for støtte i øvrigt er væsentligt ændrede, herunder at en økonomisk partner går konkurs, standser sine betalinger mv.

14. Klageadgang

Der kan ikke klages over den faglige vurdering af ansøgningen, som ligger til grund for en afgørelse om helt eller delvist afslag om støtte. Der kan alene klages over retlige spørgsmål, herunder spørgsmål om hjemmel, procedure og ligebehandling. Klagevejledningen vil fremgå af brevet med afgørelsen, som fremsendes til ansøgerne.

15. Kontrol og evaluering

Støttemodtagere skal være indstillet på at stille sig til rådighed for en eventuel kontrol og evaluering.

16. Tavshedspligt

Food & Bio Cluster Denmark samt bevillingspanellet har tavshedspligt om de afsnit i ansøgninger og rapporteringer, der indeholder oplysninger om personlige eller interne, herunder økonomiske, driftsmæssige - eller forretningsmæssige forhold.

Ovennævnte forpligtigelse gælder dog ikke for oplysninger, som Food & Bio Cluster Denmark er forpligtiget til at videregive til Erhvervsstyrelsen eller dennes bemyndigede.

Ved forvaltning af offentlige midler er Food & Bio Cluster Denmark desuden omfattet af offentlighedsloven og herunder reglerne om aktindsigt. Dette kan betyde en pligt til at udlevere oplysninger, medmindre de pågældende oplysninger er omfattet af offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser, jf. §30 om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold mm i lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om lov om offentlighed i forvaltningen.

17. Spørgsmål

For spørgsmål kontakt venligst:
Senior Innovation Manager Hanne Elkjær, hel@foodbiocluster.dk, T 2724 5665

Innovation Manager Heidi Høy, hgh@foodbiocluster.dk, T 6011 0363